

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Năm, ngày 03/07/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

BÀI 122

PHẢI TỪ NƠI CHÁNH NGHIỆP MÀ SỐNG

Trong “*Bát Chánh Đạo*” có quy định tám điều chính đáng để chúng ta ứng dụng trong học tập, tu hành và duy trì cuộc sống. Chúng ta không thể sống một cách tùy tiện mà phải làm những nghề nghiệp chánh đáng, không phạm phải sát nghiệp, tà nghiệp, ác nghiệp. “*Bát Chánh Đạo*” gồm có chánh kiến, chánh tư duy, chánh ngữ, chánh nghiệp, chánh mạng, chánh tinh tấn, chánh niệm, chánh định. Trong “*Bát Chánh Đạo*”, chánh nghiệp là vô cùng quan trọng. Chánh nghiệp là chúng ta phải làm những nghề chánh đáng, lương thiện, trung thực. Hòa Thượng dạy chúng ta phải có chánh nghiệp, làm những nghề nghiệp chánh đáng để duy trì cuộc sống. Có những người làm những công việc phạm pháp, sản xuất hàng giả, những người này vì lợi mà bất chấp tất cả.

Hòa Thượng nói: “***Trên Kinh Phật dạy bảo chúng ta trừ bỏ bốn loại tà mạng, nhiếp chư khẩu nghiệp***”. “*Nhiếp*” là thắt chặt, trói buộc, không để miệng của chúng ta nói một cách tùy tiện. Khẩu nghiệp gồm nói dối, nói lưỡi đôi chiều, nói lời hung ác và nói lời thêu dệt. Trong cuộc sống hằng ngày, chúng ta phải làm mọi việc bằng tâm chân thành, nếu chúng ta làm việc chánh mà tâm chúng ta tà thì đó cũng không phải là chánh nghiệp. Thí dụ, khi mọi người tổ chức pháp hội, nếu người tổ chức muốn mời Hòa Thượng để ngài giảng pháp cho chúng sanh nghe thì đó là tâm tốt, nếu người tổ chức muốn mời Hòa Thượng để nhiều người cúng dường, họ có nhiều khoản thu thì đó là tà tâm.

Ngày trước, khi Hòa Thượng giảng bài, Ngài nói, mọi người tổ chức pháp hội lỗi hay lỗi là việc của họ, Ngài đến giảng, làm tròn vai trò của người giảng dạy Phật pháp, chuẩn mực Thánh Hiền cho mọi người, giảng xong thì Ngài rời đi. Hòa Thượng vì chúng sanh mà đến, không phải vì pháp hội mà đến. Chúng ta làm việc gì, đến nơi đâu cũng là vì chúng sanh mà làm không phải vì pháp hội, lễ hội lớn hay vì những người có danh tiếng. Chúng ta đến làm tròn bổn phận của người giảng dạy sau đó chúng ta ra đi, chúng ta không để lại một ấn tượng nào trong tâm. Khi chúng ta tổ chức sự kiện thành công thì chúng ta thường hoan hỷ, không thành công thì chúng ta thường ưu tư, chúng ta cho rằng sự kiện không thành công thì mình dám nhìn mặt thiên hạ. Chúng ta dùng toàn bộ tâm chân thành, sức lực làm theo giáo huấn của Phật Bồ Tát, của Cổ Thánh Tiên Hiền là được!

Hòa Thượng nói: ***“Có bốn loại tà mạng. “Tà” là tà kiến, cái thấy của chúng ta không chính xác, lệch lạc. Tà mạng là tri kiến bất chánh, tư tưởng bất chánh, phương pháp thủ đoạn mưu sinh bất chánh”***. Ngày nay, có rất nhiều nghề nghiệp không phải là nghề nghiệp chánh đáng, chúng ta không được làm những nghề nghiệp không chánh đáng này. Trong ***“Đệ Tử Quy”*** dạy chúng ta: ***“Không sách Thánh bỏ không xem”***. Nếu không phải là sách Thánh Hiền thì chúng ta bỏ không xem. Những nơi có thể dẫn khởi tập khí xấu ác, tà tri, tà kiến của chúng ta thì chúng ta không đến gần, không nên xem qua.

Hòa Thượng nói: ***“Trong bốn loại tà mạng, thứ nhất là phương khẩu thực. “Phương” là bốn phương. “Khẩu” là giao tế, ứng đối. “Phương khẩu thực” là ngày ngày chúng ta ở bên ngoài giao tế, ứng đối, kết giao với những người có quyền thế, thế lực, lôi kéo một nhóm người để từ đó có được lợi dưỡng. Chúng ta dùng phương thức phương khẩu thực để duy trì cuộc sống thì tâm địa của chúng ta sẽ không thanh tịnh, mất đi đạo tâm”***.

Ngày nay, có những người không có chuyên môn, không có tài nhưng họ có địa vị trong xã hội do vậy họ có thể dựa vào các mối quan hệ để nhận được các hợp đồng, sau đó, họ chuyển các hợp đồng cho một đơn vị khác để được nhận một khoản tiền. Những sống bằng nghề nghiệp chánh đáng thì họ rất khiêm tốn, hài hòa, nhã nhặn, tiết kiệm; những người kiếm tiền rất dễ dàng thì họ thường có thái độ ngạo mạn, tùy tiện, phung phí.

Hòa Thượng nói: ***“Loại thứ hai trong bốn loại tà mạng là duy khẩu thực. “Duy khẩu thực” là dùng chú thuật, vẽ bùa, niệm chú trị bệnh cho người hoặc chiêm bói kiết hung họa phúc, bao gồm cả xem tướng, đoán mạng, xem phong thủy, những thứ này đều thuộc về mê tín. Chúng ta dùng phương pháp này để duy trì đời sống là ngày ngày tạo ra khẩu nghiệp, đây là sai lầm, Phật pháp tuyệt đối cấm kỵ”***. Ngày nay, nhiều người kiếm được tiền từ làm những công việc liên quan đến phong thủy. Nếu phong thủy có thể chi phối được tất cả đời sống con người thì chúng ta không cần tu phúc, tích phúc, tiức phúc, chúng ta chỉ cần chọn phong thủy tốt.

Ngày trước, tôi có một người bạn đồng tu, bà từng có địa vị rất cao trong xã hội, một hôm, có người đến nói với bà, màu gạch của nhà bà không hợp với vận mạng của bà, điều này sẽ dễ khiến cho bà bị bệnh, họ muốn cử người đến giúp bà thay màu gạch. Chiều ngang ngôi nhà của bà khoảng 5m, chiều dài khoảng 20m, cao 5 tầng, nếu bà làm lại gạch thì sẽ mất một khoản chi phí khá lớn. Sau đó, bà hỏi ý kiến tôi, tôi giải thích cho bà hiểu, sau khi nghe xong, bà cảm thấy lời của người phong thủy đó vô lý! Ngày nay, nhiều người vì lợi mà bất chấp mọi thủ đoạn.

Cách đây khoảng 10 năm, thường có những người làm nghề phong thủy đến các nhà và đưa ra dự đoán là dưới móng nhà có mộ nên chủ nhà sẽ gặp chuyện, làm ăn khó khăn. Sau khi nghe xong lời của Thầy phong thủy, chủ nhà thường cảm thấy thời

gian gần đây họ gặp nhiều chướng ngại và nhờ Thầy phong thủy di chuyển các ngôi mộ. Tôi từng nghe kể, có một Thầy phong thủy nói dưới độ sâu 3m của một ngôi nhà có mộ nhưng chủ nhà nhớ rằng, ngày trước họ đã lấp ao nước sâu đến 5m để làm móng nhà, do vậy họ biết rằng Thầy phong thủy nói những lời lừa gạt.

Ngày trước, khi tôi đi dạy ở Vũng Tàu, tôi thường ghé vào một ngôi chùa uống nước, một hôm, tôi nhìn thấy màu gạch ở một khoảng sân rất mới, tôi hỏi người trong chùa thì họ nói, hôm trước, có một Thầy phong thủy đến đây và nói ở trong sân có mộ và muốn đào khoảng sân đó lên. Sau đó, khi một người trong chùa đang làm cỏ ở trong vườn thì nghe người Thầy phong thủy nói với người thợ là hãy cho một số mảnh xương xuống đất. Đây là họ cố tình lừa gạt để lấy tiền!

Có một công ty, trong nhà xưởng của công ty đó đang để những chiếc máy nặng nhiều tấn, khi một người Thầy phong thủy nói dưới sàn của nhà xưởng có mộ thì người chủ đã phải thuê máy cẩu đến để di chuyển những chiếc máy này. Sau khi Thầy phong thủy đào đất lên thì chủ doanh nghiệp phải đổ bê tông làm lại sàn và lắp đặt lại chiếc máy. Có những người học Phật nhưng vẫn tin theo những lời tà mị, những lời không phù hợp với khoa học, họ rất đáng thương!

Hòa Thượng từng nói: ***“Phong thủy nhất định có nhưng nó có thể xoay chuyển chúng ta là do chúng ta tùy thuận theo tập khí xấu ác. Nếu chúng ta không tùy thuận theo tập khí xấu ác mà chúng ta y theo giáo huấn của Phật, của Thánh Hiền thì chúng ta sẽ hoàn toàn thay đổi được phong thủy”***. Ngôi nhà tôi đang ngồi chỉ rộng 2,6m, tôi đã ở đây khoảng 16 năm, ngày trước, có một người bạn làm phong thủy đến đo kích thước ngôi nhà và nói rằng ngôi nhà này sát chủ. Tôi nói, gia đình tôi đã ở đây an ổn nhiều năm, tôi cũng đã ngồi đây dịch Kinh nhiều chục ngàn giờ. Nếu chúng ta tùy thuận theo tập khí xấu ác thì nhất định phong thủy sẽ ảnh hưởng đến chúng ta, nếu chúng ta hoàn toàn thay đổi tập khí xấu ác thì phong thủy không ảnh hưởng đến chúng ta.

Hòa Thượng nói: ***“Loại thứ ba trong tứ tà mạng là “ngưỡng khẩu thực”, nghĩa là quan sát, nhìn sao, nhìn trăng và nói kết hung họa phước, đây chính là xem tướng của tinh tượng trên không trung để lấy điều này dự ngôn kiết hung họa phước. Đây đều là những việc mê hoặc chúng sanh, người làm nghề này mà có được sự đãi ngộ, cúng dường của người khác thì gọi là ngưỡng khẩu thực”***.

Hiện nay, nhiều người dùng nghề này để duy trì cuộc sống thậm chí có Thầy phong thủy rất giàu. Nhiều nơi bán đá phong thủy, tranh phong thủy với giá rất đắt, có những món đồ phong thủy chỉ có giá vài chục ngàn họ bán giá hàng trăm ngàn, món đồ có giá hàng trăm ngàn thì họ bán với giá hàng tỷ đồng. Đây là hành vi lừa gạt chúng sanh, không phải là nghề nghiệp chính đáng. Nếu chúng ta không được học thì chúng ta sẽ không biết đây là những việc làm không chánh đáng.

Hòa Thượng nói: **“Trong tứ tà mạng gồm phương khẩu thực, duy khẩu thực, ngưỡng khẩu thực và hạ khẩu thực. Hạ khẩu thực là chỉ cho người xuất gia. Khi Thích Ca Mâu Ni Phật còn tại thế tất cả tăng chúng phải đi khát thực để duy trì đời sống, sau khi khát thực xong thì phải tham thiền, tu học để có trí tuệ giáo hóa chúng sanh. Đây là bốn phận trách nhiệm của người xuất gia”**. Ngày trước, người xuất gia không được trồng trọt mà chỉ đi khát thực, đạo lý của việc khát thực rất nghiêm túc, thí dụ như không được khát thực ở một nơi, khi đi khát thực thì phải đi và về đúng giờ, nếu hôm nào không khát thực được thì chỉ được uống nước; sau khi khát thực được thực phẩm thì thực phẩm đó chỉ được ăn trong bữa trưa, sau bữa trưa, tất cả đồ còn lại mang bố thí chúng sanh, không được để dành ngày mai. Hiện nay, phương thức đời sống đã khác, phần lớn các ngôi chùa phải tự trồng lúa, trồng rau để sống, chỉ có một số quốc gia như Myanmar, Campuchia, Thái Lan... cho phép người tu hành đi khát thực.

Hòa Thượng nói: **“Sau khi Phật giáo đến đất nước chúng ta, Mã Tổ, Bá Trượng xây dựng Tùng Lâm, đề xướng một ngày không làm thì một ngày không ăn, yêu cầu người xuất gia phải tự lực cánh sinh, phải tự trồng trọt ngũ cốc, cho nên phong tục tập quán của mỗi quốc gia không giống nhau. Trong xã hội đời sau không thể không đề xướng trồng trọt, có tự viện giao đất đai cho cư sĩ làm, hàng năm, họ chia lại thóc lúa cho chùa, chùa dùng để duy trì đời sống cho tăng chúng”**.

Trong tứ tà mạng, những việc tuyệt đối nên tránh là phương khẩu thực, duy khẩu thực, ngưỡng khẩu thực. **“Hạ khẩu thực”** là trồng trọt, trồng lúa, hoa màu. Ngày nay chúng ta không thể không trồng trọt nhưng khi làm, chúng ta phải hết sức cẩn trọng không làm tổn thương chúng sanh. Ở đây, khi cuốc đất, nếu gặp rắn, ổ kiến thì tôi dừng lại, hôm sau, khi chúng đi nơi khác thì tôi cuốc đất tiếp.

Hiện tại, trong xã hội rất nhiều người phạm phải nghề nghiệp **“phương khẩu thực”**, đây không phải là chánh nghiệp. Nghề nghiệp nào mà tư duy, tri kiến của chúng ta bất chánh, chúng ta phải dùng phương thức, thủ đoạn để duy trì cuộc sống thì chúng ta không nên làm. Nếu chúng ta không được nghe những lời dạy này thì chúng ta sẽ phạm phải sai lầm, dẫn dắt người bằng tà tri, tà kiến, mơ mơ, hồ hồ, không có lập trường vững vàng.

Ngày nay, gần như mọi người đều quan tâm đến phong thủy, có những người nhất định phải xoay hướng nhà, xoay hướng bếp theo lời Thầy phong thủy. Có những việc cần làm, nên làm thì chúng ta không làm nhưng chúng ta làm những việc trái với nhân quả, pháp luật. Thí dụ, có người không dám động vào bát hương, khi bát hương đầy chân hương thì sẽ rất dễ cháy. Tôi biết có nhà bát hương bị cháy ba lần. Khi họ hỏi tôi lý do vì sao thì tôi nói, bát hương nhà họ có quá nhiều chân hương nên việc bát hương bị cháy là bình thường!

Chúng ta cần phải có chánh tri, chánh kiến, đừng nghe theo những lời nói vô căn cứ, không hợp khoa học, nhà Phật gọi đây là mê lầm. Việc gì tốt cho người, phù hợp thuần phong mỹ tục, pháp luật thì chúng ta làm. Việc gì trái với thuần phong mỹ tục, pháp luật thì chúng ta nhất định không làm. Người xưa nói: “Đức trọng quý thân kinh”. Người có đầy đủ đức hạnh, làm những việc chánh đáng, lợi ích chúng sanh thì Quý thân cũng khiếp sợ. Người tà tri, tà kiến làm những việc sai trái thì ánh mắt của họ luôn lăm lét, không dám nhìn thẳng.

Bài học hôm nay, Hòa Thượng dạy chúng ta phải trừ bốn loại tà mạng là nhiếp chư khẩu nghiệp, tránh các nghiệp về miệng. Trong “**Kinh Vô Lượng Thọ**” cũng dạy chúng ta: “**Khéo giữ khẩu nghiệp, không nói dối người. Khéo giữ thân nghiệp, không mất oai nghi. Khéo giữ ý nghiệp, thanh tịnh vô nhiễm**”. Trong bốn loại tà mạng của khẩu nghiệp thì phần nhiều mọi người phạm phải phương khẩu nghiệp. Thí dụ, chúng ta giới thiệu cho một người mua một sản phẩm, tự nhiên chúng ta được hoa hồng thì chúng ta thường vui nhưng chúng ta không biết rằng đó là nghề nghiệp không chánh đáng, chúng ta dùng nghề nghiệp không chánh đáng duy trì cuộc sống thì chúng ta đã sai.

Người khác không học Phật, không biết nên họ làm những công việc đó thì đây là việc của họ. Chúng ta là người học Phật, chúng ta phải chọn nghề nghiệp chính đáng bằng năng lực, bằng sức lao động của chính mình. Chúng ta không dùng lời khéo léo để có đời sống giàu sang, nếu chúng ta tỉ mỉ quan sát thì đời sống giàu sang, dư dả không thể duy trì được quá ba đời.

Trước đây, có người học trò của tôi nói, ông ngoại của cô làm nghề Thầy tướng số, đến đời cháu thì cuộc sống của cô vô cùng khổ sở. Cô nói, cô luôn cảm thấy bất an, giống như bị một thế lực vô hình khiến cho đời sống vô cùng khổ sở. Hiện tại, cô muốn ngồi biên tập Kinh pháp để có một chút phước báu, công đức hồi hướng nhưng cô cũng không làm được; vợ chồng cô đã ly thân. Ông Bà, Cha Mẹ chọn nghề duy khẩu thực, dùng chú thuật, vẽ bùa, bói toán, xem mạng thì sẽ ảnh hưởng đến con cháu đời sau.

Chúng ta phải hết sức nên tránh ba loại tà mạng đầu tiên là , phương khẩu thực, duy khẩu thực, ngưỡng khẩu thực. Loại tà mạng sau cùng là khẩu thực là nhắc nhở người xuất gia, không nên lấy việc trồng trọt làm chính, mà phải lấy việc hoằng pháp lợi sinh, giảng dạy Phật pháp cho chúng sanh làm chính. Trước đây, con gái tôi học thiết kế đồ họa, cháu rất thích vẽ các nhân vật trong Game, sau đó, tôi khuyên con, con vẽ nhân vật game là việc làm không chánh đáng, sẽ ảnh hưởng đến những đứa trẻ nghiện game nên con gái tôi đã không làm nghề này. Chúng ta phải hết sức cẩn trọng, chúng ta chọn chánh nghiệp duy trì cuộc sống thì chúng ta mới là những người chân thật học Phật!

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập Mang lại lợi ích cho mọi người!